

Meer dan geld

- Kinderhulp: in actie tegen armoede -

- Lesbrief -

VOORBEREIDING LERAAR

- Lees de opdracht en de bijbehorende bronnen eerst zelf.
- Zorg dat alle lesboeken zijn geprint.
- Bekijk van tevoren de bijbehorende PowerPoint.
- Lees de tips over voor-tijdens-na die verderop in deze lesbrief staan.
- Zorg voor knutselstukken: schaar, lijm, kleurpotloden, etc.
- Zorg voor oude tijdschriften en kranten.
- Zorg voor een mand o.i.d. om de boekjes in te bewaren tot de volgende keer.

Doelen

Bij Diaplus Burgerschap komen zowel kerndoelen van burgerschap als van Nederlands aan bod. In deze opdracht zijn dat de volgende:

Burgerschap:

- De leerling handelt respectvol vanuit kennis over een diverse samenleving.

Lezen:

- Begrijpend lezen
- Bronnen onderzoeken
- Bronnen verwerken

OPBOUW

Diaplus Burgerschap bestaat uit een boekje met daarin begrippen, teksten en opdrachten. Het is opgebouwd dat eerst de begrippen aan bod komen. Voorin staat de opdracht uitgelegd met daaronder een woordenlijstje. Leerlingen gaan hiermee oefenen.

Vervolgens komt steeds eerst een tekst (bron 1 is altijd een langere tekst) en daarna vragen over die tekst. Bron 2 en een eventuele bron 3 zijn altijd kortere teksten. Bij elke bron worden eerst vragen gesteld ter bevordering van tekstbegrip, maar de bronnen moeten ook met elkaar vergeleken worden. Dit stimuleert de vaardigheden **evalueren** en **reflecteren**.

Sommige opdrachten zijn **ster-opdrachten**, te herkennen aan de ster die erbij staat. Deze opdrachten zijn wat moeilijker en zijn bedoeld voor leerlingen die al wat verder zijn qua niveau. Leerlingen die wat meer moeite hebben mogen deze overslaan.

De leerlingen werken toe naar een **onderzoek**: een praktische opdracht waarbij zij hun opgedane kennis kunnen verwerken.

Teksten

- Kinderhulp: dit doen wij
- Socialemediaposts
- De Kinderhulp Heldenrun

Onderzoek bij Kinderhulp: in actie tegen armoede

In deze opdracht onderzoeken leerlingen wat ze dagelijks meenemen naar school; in hun rugtas én in hun hoofd. Op een werkblad tekenen of schrijven ze spullen (zoals boeken of eten), maar ook gevoelens of ervaringen. Daarna bespreken ze dit met een klasgenoot: wat herken je bij elkaar en wat viel op?

Vervolgens denken ze na over situaties waarin iemand iets mist (zoals eten of goede schoenen) en hoe je dan kunt helpen of steun kunt bieden.

Tot slot maken ze een *vriendentas*, waarin ze tekenen of schrijven wat ze een ander gunnen: een grapje, compliment of luisterend oor. Deze vriendentassen worden opgehangen in de klas als symbool van vriendschap en zorg voor elkaar.

Heldenrun

Eén van de bronnen is de Kinderhulp Heldenrun. De **Kinderhulp Heldenrun** is een obstakelrun voor kinderen. Ze rennen als helden een parcours en halen daarmee geld op voor kinderen in armoede. Zo helpen ze leeftijdsgenootjes die opgroeien zonder basisdingen zoals kleding of een cadeautje. Wil je zelf een Heldenrun organiseren met de klas? Kijk op www.kinderhulp.nl/heldenrun en gebruik de bijlage bij dit thema.

Evaluatieformulier gebruiken

Achter in het werkboek staat het evaluatieformulier, verdeeld in drie onderdelen:

1. Kennis – begrip van het onderwerp
2. Bewustzijn – persoonlijke betrokkenheid
3. Werkhouding – uitvoering van de opdracht

De kerndoelen zijn hierin verwerkt. Leerlingen vullen het formulier eerst zelf in. Daarna bekijk je of je het eens bent met hun beoordeling en vul je eventueel opmerkingen aan.

Elke les bevat een eigen evaluatieformulier. Door deze te bewaren (bijvoorbeeld in een map), kun je per leerling een burgerschapsdossier opbouwen.

VOOR – TIJDENS – NA

Werken met Diaplus Burgerschap 1F – Kinderhulp: in actie tegen armoede

Voor:

Presenteer de PowerPoint over diversiteit, inclusief het filmpje. Hierin staan ook de begrippen die in de les behandeld worden.

Tijdens:

Gebruik het werkboek als leidraad en behandel de opdrachten per bron. Op de volgende pagina vind je inhoudelijke tips per bron. Er zijn ook alternatieve werkvormen:

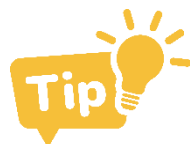
- *Voor creatieve leerlingen:* Laat hen kiezen hoe ze hun rugtas vormgeven – bijvoorbeeld via een collage, filmpje, poster of ander creatief project.
- *Bij niveauverschillen:* Check of de teksten geschikt zijn voor alle leerlingen. Laat sterkere leerlingen de ster-opdrachten doen; laat zwakkere deze eventueel overslaan.

Wil je het project 'echter' maken? Overweeg dan:

- **Interviews** met familie, klasgenoten of buurtbewoners over wat zij 'meedragen' – fysiek of emotioneel.
- **Samenwerking stimuleren:** laat duo's of groepjes samen een 'vriendenmuur' maken met thema's als steun, vriendschap of zorgen.
- Regelmatige klassikale reflectie over wat er geleerd is.

Na

- Gebruik het evaluatieformulier achter in het werkboek voor self-assessment.
- Controleer de evaluaties en de behaalde doelen.
- Pas het evaluatieformulier eventueel aan als je de lessenserie hebt aangepast.
- Geef de ouderbijlage 'Tips voor thuis' mee aan de kinderen.

TIPS PER ONDERDEEL

Tips thema-introductie:

[Tomas groeit op in armoede \(2:59 min\)](#)

[Lewis \(11\) laat zien hoe het is om thuis weinig geld te hebben \(2:13 min\)](#)

Bespreek de ervaringen van Tomas en Lewis.

Tips bij de begrippen:

Ga de begrippen klassikaal langs. Vraag bij elk woord: “Wie kent dit al?” Laat leerlingen die “ja” zeggen het begrip uitleggen. Daarna werken leerlingen zelfstandig of in groepjes aan de opdracht/puzzel.

Tips bij het lezen:

Bron 1: Kinderhulp: dit doen wij

Vraag de klas:

“Wat vind jij dat ieder kind écht nodig heeft om gelukkig op te groeien?”

Laat leerlingen kort antwoorden en bespreek daarna hoe Kinderhulp zorgt dat ook kinderen in armoede deze basisdingen kunnen krijgen. Zo maken ze meteen duidelijk waarom Kinderhulp belangrijk is.

Bron 2: Socialemediaposts

Het Nationaal Fonds Kinderhulp biedt ook verschillende filmpjes. In het werkblad bij bron 2, oefening 2, komen verschillende quotes naar voren. Deze quotes komen van mensen uit de filmpjes van Kinderhulp, waaronder:

- [Kinderhulp commercial najaar 2021 – “Opgroeien in armoede is pittig...”](#)
- [Kinderhulp helpt ook de allerkleinsten](#)
- [Een beetje extra pret, dankzij het Zomerpretpakket](#)
- [Mia over hoe de hulp van Kinderhulp haar hoop gaf](#)

Bron 3: De Kinderhulp Heldenrun

Begin de les met de vraag:

“Als jij een superheld was, wat zou jouw missie zijn om andere kinderen te helpen?”

Laat leerlingen dit kort bespreken in tweetallen. Daarna introduceer je de Heldenrun: een échte sponsorloop waarbij mensen als superheld geld inzamelen voor kinderen in armoede.

Tips bij het onderzoek:

Leg uit aan de klas dat het hebben van een rugzak een letterlijke en een figuurlijke betekenis heeft. Vraag of iemand kan uitleggen wat de figuurlijke betekenis is. Hebben ze er ook voorbeelden bij?